

Міністерство освіти і науки України

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

ІХ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(присвячена пам'яті професора
Григорія Євтіювича Мазнева)

«УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ»

ЧАСТИНА 3



Міністерство освіти і науки України

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

ІХ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(присвячена пам'яті професора
Григорія Євтіювича Мазнева)

«УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ»

ЧАСТИНА 3

06-07 березня 2025 року

Харків – 2025

Управління розвитком соціально-економічних систем: Матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції (присвячена пам'яті професора Григорія Євтієвича Мазнева). (м. Харків, 06-07 березня 2025 року). Харків : ДБТУ. Ч. 3. 2025. 656 с.

ГОЛОВА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ

В.М. МИХАЙЛОВ – проректор з наукової роботи ДБТУ, доктор технічних наук, професор.

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ:

М.А. СЕРІК – проректор з науково-педагогічної роботи ДБТУ, кандидат технічних наук, доцент;
Ю.М. САГАЧКО – завідувачка кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, кандидат економічних наук, доцент.

ЧЛЕНИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ:

В.І. АРАНЧІЙ – перший проректор Полтавського державного аграрного університету, професор;
І.Г. БРИТЧЕНКО – проректор з міжнародних зв'язків, професор Університету менеджменту безпеки в Кошице (Словаччина), доктор економічних наук, професор;
С.І. ВАСИЛШИН – директор Інституту обліку і фінансів НААН, провідний науковий співробітник ННЦ «Інститут аграрної економіки», доктор економічних наук, професор;
Н.М. ВДОВЕНКО – завідувачка кафедри глобальної економіки НУБіП, доктор економічних наук, професор;
Т.А. ВЛАСЕНКО – завідувачка кафедри економіки підприємства та організації бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, доктор економічних наук, професор;
О.В. ГРІДІН – доцент кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, кандидат економічних наук, доцент;
Ю.І. ДАНЬКО – проректор з наукової роботи СНАУ, доктор економічних наук, професор;
С.О. ЗАЙКА – професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, кандидат економічних наук, професор;
С.М. КВАША – проректор з навчальної та виховної роботи НУБіП, доктор економічних наук, професор, академік НААНУ;
І.О. КРЮКОВА – завідувачка кафедри обліку і оподаткування ОДАУ, доктор економічних наук, професор;
Т.М. ЛОЗИНСЬКА – завідувачка кафедри публічного управління та адміністрування ПДАУ, доктор наук з державного управління, професор;
О.С. МАКОВОЗ – професор кафедри менеджменту Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», доктор економічних наук, професор;
О.В. МАНДИЧ – професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування ДБТУ, доктор економічних наук, професор;
А.В. МОСКАЛЕНКО – декан факультету менеджменту, адміністрування та права ДБТУ, доктор юридичних наук, професор;
С.І. МІНЕНКО – завідувачка відділу аспірантури та докторантури, Голова Ради молодих вчених ДБТУ, членкиня РМВ при ХОВА, доктор філософії, доцент;
В.М. НАГАЄВ – професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор педагогічних наук, професор;
В.С. НІЦЕНКО – професор кафедри підприємництва та маркетингу, Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, доктор економічних наук, професор;
Г.П. ПАСЕМКО – професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор наук з державного управління, професор;
РАФАЛ РЕБІЛАС – проректор з міжнародних питань, академія ВСБ, Домброва-Гурнича, Республіка Польща;
ЯЦЕК СКУДАРСКИ – доктор-інженер, Варшавський університет природничих наук – SSGW, Республіка Польща;
О.В. СМІГУНОВА – в.о. вченого секретаря Інституту тваринництва Національної академії аграрних наук України, кандидат економічних наук, доцент;
І.Б. ЯЦІВ – професор кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ЛНУП, доктор економічних наук, професор;
А.М. ЯЦУН – професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор економічних наук, професор.

АНАЛІЗ ЗМІН В ОПОДАТКУВАННІ ТА ФІНАНСОВОМУ МОНІТОРИНГУ СУБ'ЄКТІВ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тютюнник Ю.М., кандидат економічних наук, доцент,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9175-3395>

Тютюнник С.В., кандидат економічних наук, доцент,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9820-9229>

Сорочинська М.А., здобувач вищої освіти,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

В Україні переважна більшість туристичних агентств і навіть окремі туристичні оператори працюють на спрощеній системі оподаткування. Відтак, законодавчі зміни щодо правил нарахування і сплати військового збору з 1 січня 2025 року стосуватимуться й суб'єктів туристичної діяльності, які є платниками єдиного податку. Ці зміни визначені Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у період дії воєнного стану» [1].

Якщо турагент, що є фізичною особою-підприємцем, співпрацює виключно з туроператорами, які сплачують єдиний податок, і обрав для себе 2 групу єдиного податку, йому необхідно буде до 20 числа поточного місяця сплачувати за себе авансові внески з військового збору. Їхня сума розраховується у розмірі 10 % від мінімальної заробітної плати. Із 1 січня 2025 року вона не змінилася і становить 8000 грн. Отже, щомісячний платіж з військового збору турагента, що є фізичною особою-підприємцем 2 групи, – 800 грн.

Туристичні агенти (фізичні особи-підприємці та юридичні особи), а також туристичні оператори (юридичні особи), які працюють на єдиному податку в 3 групі, з 2025 року сплачуватимуть військовий збір у розмірі 1 % від оподатковуваних доходів. Такий платіж для зазначених суб'єктів туристичної діяльності є щоквартальним і здійснюється протягом 10 календарних днів після подання декларації платника єдиного податку за квартал.

У тому випадку, коли туристичні фірми мають найманих працівників, вони з 1 грудня 2024 року застосовують підвищену ставку військового збору 5 %, окрім військовослужбовців, для яких законодавчо збережена ставка 1,5 %.

Крім податкових змін щодо нарахування і сплати військового збору, актуальним питанням для фізичних осіб-підприємців є обмеження обігу грошових коштів на їхніх рахунках. Постановою НБУ «Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18» [2] із 1 жовтня 2024 року тимчасово (на пів року) встановлено ліміт у 150000 грн на місяць для переказів фізичних осіб із картки на картку. Проте, цей ліміт діє лише на вихідні перекази за всіма рахунками клієнта, відкритими в одному банку, на рахунки інших фізичних осіб. У Постанові № 102 не зроблене уточнення: ФОП – це фізична особа чи ні. Але чітко зрозуміло, що ліміт не застосовується до рахунків осіб, щомісячні доходи яких із підтверджених джерел, у разі переказу коштів між власними рахунками клієнта банку, а також переказу юридичних осіб [3].

Чи можуть ці обмеження поширитися у 2025 році на фізичних осіб-підприємців? Таке питання є актуальним у зв'язку з підписанням Національним банком України та кількома провідними банками Меморандуму про забезпечення прозорості функціонування ринку платіжних послуг. Зокрема, цей документ передбачає посилення банками контролю за картковими операціями так званих «ризикових» клієнтів. До них банки відноситимуть тих, хто не може пояснити джерела отримання доходів. За Меморандумом максимальна сума переказів на місяць із картки на картку з 1 січня 2025 року не повинна перевищувати 150000 грн з одного рахунку, з 1 червня – 100000 грн, а для «ризикових» клієнтів – 50000 грн. Нові обмеження стосуватимуться як закордонних переказів, так і тих, що здійснюються у межах країни на рахунки будь-яких контрагентів. Щоб мати можливість перерахувати в місяць більше, слід надати банку документи, які підтверджують походження доходів.

Відповідно до політики Національного банку України у 2025 році слід очікувати посилення банками моніторингу ФОПів. Під особливого увагою можуть бути рахунки ФОПів із 1 групи, які зареєструвалися менше пів року тому. Водночас обіг коштів на рахунках туристичних фірм, що є фізичними особами-підприємцями й обрали 2 або 3 групу єдиного податку, може зацікавити банк у таких випадках [3]:

- відбувається різке збільшення операцій за рахунком;
- має місце нульовий залишок на початок та кінець дня;
- спостерігається дроблення переказів, у тому числі круглих сум.

У цілому слід зазначити, що заходи Національного банку України спрямовані на боротьбу з тіньовою економікою, ліквідацію схем зменшення оподаткування через відкриття ФОПів, дроблення бізнесу тощо. Якщо суб'єкт туристичної діяльності працює прозоро, то йому не слід турбуватися щодо наслідків розглянутих податкових та фінмоніторингових змін.

Література:

1. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у період дії воєнного стану: Закон України № 4015-IX від 10 жовтня 2024 р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4015-20#Text> (дата звернення: 23.01.2025).
2. Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18: постанова Правління Національного банку України № 72 від 21 червня 2024 р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0072500-24#Text> (дата звернення: 23.01.2025).
3. Михайлова І. Туристична діяльність: яких сюрпризів чекати від нового 2025 року. *Все про бухгалтерський облік*. 2025. № 3. С. 19.

РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ІСТОРІЇ ТА ІННОВАЦІЙ

Харчевнікова Л.С., кандидат економічних наук, доцент
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8035-126X>

Козирев А.С., здобувач вищої освіти,
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Діловий туризм є важливим чинником економічного розвитку, сприяючи розширенню партнерських зв'язків, модернізації інфраструктури та зміцненню співпраці між країнами і організаціями. Його становлення тривало століттями (табл.) [1; 2], відображаючи суспільні потреби та технічний прогрес. Вивчення цього явища дає змогу глибше усвідомити його роль і вплив на сучасний світ.

Діловий туризм зародився ще за часів перших цивілізацій і поступово перетворився на невід'ємну частину економічної взаємодії між країнами. Кожен історичний період мав свої особливості, які визначали способи подорожей, типи взаємодії та основні напрямки діяльності.

СЕКЦІЯ

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ Й ТУРИЗМУ

БАБКО Н.М.

Технологічні тренди для екологічного
майбутнього у сфері гостинності 247

ГАВРИКОВ В.Є.

Інновації у сфері гостинності: як технології
змінюють стратегії сталого розвитку в туризмі 248

DANYLENKO V.

Marketing research and innovation in mature tourism markets 251

ЄМЕЦЬ В.М.

Туризм як складова культурного та
економічного відродження України 254

ІВАШКО А.М.

Інноваційні технології у сфері туризму та гостинності 257

КЛИМ Н.Н., НОВАК У.П.

Управління ризиками у сфері гостинності
під час дії воєнного стану в Україні 261

КОЗИРЕВ А.С.

Місе-туризм як інноваційний сегмент індустрії подорожей 266

МИРОНОВ Ю.Б.

Сталий розвиток туризму в концепції нооекономіки 269

ТЮТЮННИК Ю.М., ШУЛІКА Е.Ю.

Правові аспекти регулювання діяльності у
сфері сільського і зеленого туризму 271

ПЕТАЛОВИЧ Е.Р., БІЛИЙ І.М., МУЦИН Н.Б.

Проблеми розвитку медичного туризму в Україні 275

ТЮТЮННИК Ю.М., ТЮТЮННИК С.В., СОРОЧИНСЬКА М.А.

Аналіз змін в оподаткуванні та фінансовому
моніторингу суб'єктів туристичної діяльності 278